

Pranostiky na prosinec:

- Uhodí-li na Davida silný mráz, potom mrazy vydrží nejméně do svíček (= do 6. ledna).
- Osvítí-li při hrubé na Boží hod vánoční pana faráře slunce, bude toho roku hojnost dobrého vína.
- Svatý Albín omývá prahy.
- Svatý Mikuláš deštivý, zimě se ještě protiví.
-

Vánoční zvyky

Lití olova

Nad plamenem se v kovové nádobce (nejlépe ocelové) rozžhavi kousek olova až k bodu tání. Připravte si nádobu s vodou, a tekoucí olovo do ní opatrně, ale naráz vlije. Vznikne tak odlitek velmi abstraktních tvarů. Přítomní se pak snaží rozpoznat, čemu nebo komu je odlitek podobný. Podle tvaru se pak usuzuje, co koho čeká. Olovo má nízký bod tání a jde to snadno.

Krájení jablka

Po štědrovečerní večeři se nožem přepůlí jablko. Řez veďte kolmo ke stopce. Obě poloviny se všem ukážou a záleží na tom, jaký tvar má vnitřní část s jádry. Pokud vypadá jako pěti, nebo vícecípá hvězda, sejdou se všichni za rok ve zdraví. Pokud má tvar kříže, je čtyřcípá, pak někdo z přítomných těžce onemocní, nebo zemře. Tohoto zvyku se není třeba bát. Vybírejte zdravé, velké jablko. A nezapomeňte - od štědrovečerní večeře se nevstává!

Pouštění lodiček

Připravte si lavor s vodou a staré vánoční svíčky (viz dále). Rozpulte několik vlašských ořechů a do prázdných polovin jejich skořápek připevněte nakapaným voskem po jednom úlomku vánoční svíčky. Svíčky lámejte na kousky cca 2,5 cm dlouhé. Příliš dlouhé svíčky by převrhly skořáčku. Lodičky se zapálenými svíčkami se nechají plout po vodě. Majitele lodičky, která vydrží nejdéle svítit a nepotopí se, čeká dlouhý a šťastný život. Pokud se lodička drží při kraji nádoby, její majitel se bude celý rok držet doma. Jestliže lodička pluje ke středu nádoby, vydá se do světa.

Vánoční svíčky

Vánoční svíčky jsou občas ještě vidět v drogeriích, nebo ve stáncích. Jsou asi 6 mm tlusté, šroubovicové, různé barvy. Používaly se a místy se ještě používají na vánoční stromeček. Poezie vánoce je s těmito svíčkami úplně jiná, než s dnes běžnými elektrickými. Pozor, jsou ale nebezpečné, nebezpečí požáru je poměrně značné, zvláště pohybují-li se v blízkosti stromku děti bez dozoru. Je také třeba svíčky vhodně umístit, aby nemohly zapálit větev nad sebou. Svíčky se na stromek upevňují pérovou svorkou na větve. Na této svorce je malý držák svíčky a pod ním kroužek na odkapávající vosk.

Půst

Na Štědrý den se zachovává až do večera přísný půst. Dětem, které se nemohou dočkat, se slibuje, že vydrží-li nejíst, uvidí zlaté prasátko. Ke společné večeři se zasedá, když vyjde první hvězda.

Stíny

Když se rozsvítí, dívají se všichni po stěnách. Čí stín nemá hlavu, ten do roka zemře.

Střevíc

Svobodné dívky házejí střevícem přes hlavu. Obrátí-li se patou ke dveřím, zůstanou doma. Obrátí-li se špičkou ke dveřím, provdají se a odejdou.

Šupiny

Pod talíře se štědrovečerní večeři se dává několik kapřích šupin, které mají přinést všem po celý rok dostatek peněz.

Pečení vizovického pečiva

Do mísy se nasype 1 kg hladké mouky a do vyhloubeného důlku se vlije 4 dl. vody. Poté se pečlivě těsto zpracovává několik hodin, dokud nevznikne tuhá hladká hmota bez hrudek. Takto vypracované těsto se uloží v igelitovém sáčku na několik hodin do chladničky. Po vyjmutí z lednice se může začít tvořit. Z těsta se nožem odkrojí potřebná část a modeluje do předem určeného tvaru. Pletou se copánky, tvoří figurky, zvířátka, podle fantazie. Každé správné vizovické pečivo musí obsahovat pět základních technik. Krájení - např. okraje křídýlek, stříhání (zobáčky ptáčků), vpichování (očka, ústa), mašličkování a obtisk. Hřebínkem nebo špičkou nože se na těstě dělá vroubkování. Nůžkami se také těsto různě zastříhává. Ke konečnému ozdobení vytvořených tvarů je vhodné použít různého koření. Poslední fází je pečení. Vyrobené ozdoby se rozloží na neomaštěný plech a nechají asi tři hodiny oschnout. Před samotným pečením je také vhodné potřít výrobky rozšlehaným vejcem. Plech se vloží do trouby a suší se při 500C tři a více hodin. Upečené pečivo se ještě může ozdobit mašličkami.

U štědrovečerní večeře

- chystá se o jeden talíř navíc, pro náhodného hosta
- pod talíř se schová zlatý penízek
- šupinky z kapra pro štěstí, a aby se nás držely peníze
- od slavnostní večeře se nesmí vstát, ani kdyby někdo bušil na dveře, protože ten, kdo vstane, do roka zemře

Knedlíky

Pokud se dívka potřebuje rozhodnout mezi nápadníky, napíše jejich jména na papírek a dá do knedlíků, které připravuje. Vybere si toho, "jehož knedlík" rozkrojí první.

Klepání na kurník

Svobodná dívka klepe střevicem na kurník. Ozve-li se slepice, dívka zůstane svobodná. Pokud se ale objeví kohout, brzy se vdá.

Třesení bezem

Nezadané dívky třesou bezem a dům u kterého začne jako první štěkat pes je i domem, ve kterém bydlí jejich nastávající.

Vánoční koledy

Historie vánočních koled sahá až 13. století. Koledami byly původně označovány písně, které byly zpívány během velkých křesťanských svátků. Postupem času se však koledy přeměnily v písně s vánoční tematikou, které měly náboženský charakter – poslední dobou však i tento náboženský charakter vánočních koled vymizel. Ve středověku byly vánoční koledy šířeny po celé Evropě pomocí potulných žáků, kteří je zpívali během vánočních her.

Každý stát má své vlastní vánoční koledy, jejich smysl a význam je však vždy stejný. Některé vánoční koledy byly přeloženy do několika světových jazyků.

Koledou se rovněž nazývá v některých zemích (např. v Polsku) každoroční sbírka, kdy katoličtí kněží obcházejí farnosti a snaží si vydělat na živobytí

Nesem Vám noviny

Nesem vám noviny, poslouchjete, z betlémské krajiny, pozor dejte. /: Slyšte je pilně a neomylně:/, rozjimejte.

Syna porodila čistá Panna, v jesličky vložila Krista Pána. /: Jej ovinula a zavinula :/ plenčičkama.

K němužto andělé z nebe přišli, i také pastýři jsou se sešli. /: Jeho vítali, jeho chválili, :/ dary nesli.

Anděl Páně jim to sám přikázal když se jim na poušti všem ukázal, /: k Betlému jíti, neprodlévati :/ hned rozkázal.

Magie vánočních svátků pramení ze starověku

Vánoční stromek má předchůdce v palmové ratolesti s 12 listy, kterou nosili domů Egypťané.

Vánoční zvyky jsou prastaré a mnohé z nich přežívají dodnes. Některé byly spojeny s obdobím adventu, například s mikulášskými obchůzkami spojenými s nadílkou, ale i s tradicí svátků sv. Barbory a Lucie. K minulosti se vztahuje i zvyk zdobení stromečku. Většinu lidí ale překvapí, že poprvé se v Praze objevil až v polovině 19. století.

Vánoční svátky mají původ v dobách dávno před vznikem křesťanství, kdy lidé oslavovali zimní slunovrat. Církev je přijala za své až v polovině čtvrtého století; staly se především oslavou zrození Syna Božího.

Vánoční stromek má předchůdce v palmové ratolesti s 12 listy, kterou nosili domů Egypťané. Pětidenní římské saturnálie, které začínaly 17. prosince, byly oslavou slunovratu. Příbytky Římanů, vyzdobené jehličnatými snítkami a jmelím, byly vylepšeny svícemi, jejichž záře symbolizovala konec nejdelší noci. Zde se zrodil zvyk dárků jakožto příznivého znamení pro příští rok.

Těžko dnes někdo dodržuje zvyk štědrovečerního stolu s "devaterem jídel". To spíš přežívá tradice vánočního cukroví, které útočilo na linii našich předků. V některých oblastech se chalupy před štědrovečerní večeří vymetaly novou březovou metlou, aby z nich zmizely myši. Zbytky od večeře nosil hospodář kvůli hojné úrodě k ovocným stromům. Po večeři se krájela jablka, přičemž křížek z jadérek znamenal smrt. Ta hrozila i tomu, kdo by nepočkal na ostatní a první od večeře vstal.

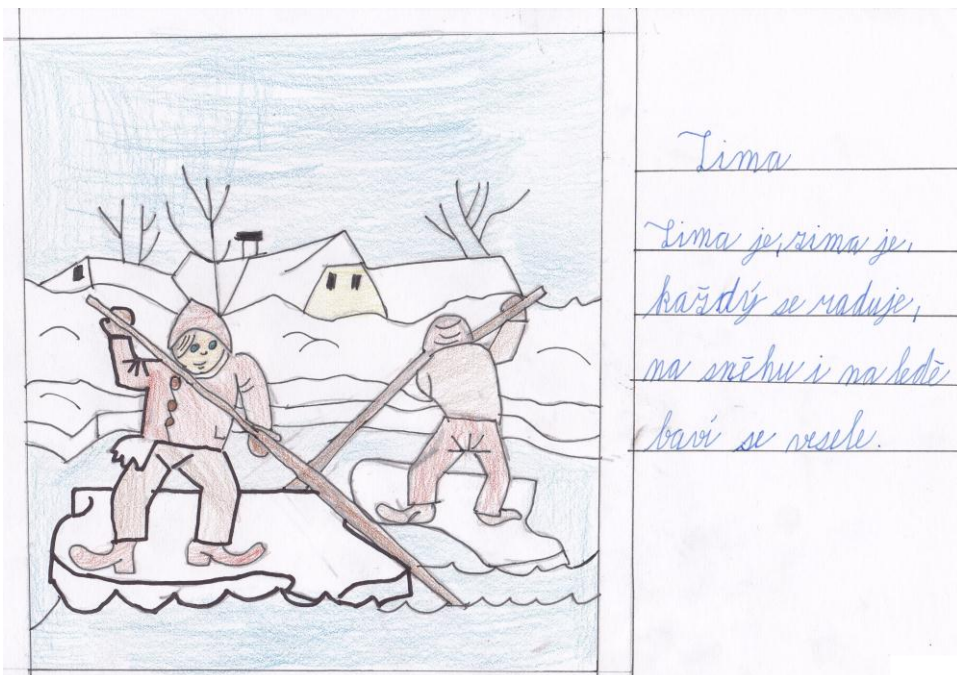
Svobodní házeli přes hlavu střevicem

Existovala také pověra, že studánka bude mít dobrou vodu, když se do ní na Štědrý den hodí jablko a ořech. Ty se dávaly i koze kvůli sladkému mléku. Hospodyně si na Štědrý večer jako první braly z mísy nejkrásnější ořechy a uschovaly si je, aby měly po celý rok dost peněz. Jejich dostatek mají zajistit i šupiny z kapra pod talířem.

Z jedné pověry by však neměli radost ochránci zvířat. Týkala se psů, kteří měli být pozpátku vyhazováni z chalup oknem, aby nepustili nikoho cizího do stavení. Z další se mohou radovat meteorologové, ovšem potřebují k tomu cibuli. Ta se rozkrájela na dvanáct dílků, které se uložily v suchu. Druhý den se podle jejich vlhkosti zkoumalo, který měsíc bude příští rok pršet.

Svobodní házeli přes hlavu střevícem. Tam bylo důležité, bude-li jeho špička směřovat ke dveřím. Když se tak stalo, věřilo se, že házející odejde do roka z domu. Budoucnost se předpovídala i ze skořápek plovoucích v mělké misce. Se zapálenými svíčkami představovaly mládence a jedna z nich dívku. Ke které její skořápka doplula, toho si měla vzít.

O Vánocích se rovněž lilo roztavené olovo do vody a ze vzniklých tvarů se určoval osud. Kdo chce, může si to dnes zkusit jednodušeji, když použije rozehrátý vosk.

Práce žáků 4.A na téma Josef Lada

Zima

Zima je, zima je,
každý se raduje,
na sněhu i na ledě
baví se vesle.

Tereza Karlová 4.A

Vánoce jsou spádky,
máme rádi kamarády, kamarádky,
maminky, tatínky,
dědečky, babičky,
hodně slůvků a kelímků.
Je tu Štědrý den,
Ježíšek k nám leze komínem.

Včera sedím u večeře,
sedím jim a jsem hiše.
Už slyším zvoneček,
běžím se podívat pod stromeček.
Je tam mnoho pěkných dáreků,
posloušela jsem si ho nebo ne?
(Kateřina Němcová 4.A.)

Anděl

Andělíčku, anděli,
ty jsi krásně veselý.
Každý veselý být může,
protože pláč smích nepřemůže

Mikuláš

Mikuláši, Mikuláši,
na tvůj kabát sníh se snáší,
snáší se a padá i na tvoje záda.
Snížek padá na kabát,
a ty nás máš všechny rád.

Zima

Zima, zima, zima
ta je vždycky bílá.
Padá hodně vloček
voní hrozně vánoček.
Iva volá Honzu:
„Honzo, kolik si udělal otoček.“
Tak to je naše bílá zima
zima, zima, zima, zima.

Jakub Karl a Albert Blažek 7.A

(složeno v 3.třídě)

Čertík

Čertík ťuká na
dveře,
co nám asi přinese,

uhlí, brambory, nebo sladké
cukroví.

Hodným dětem cukroví a zlobivcům
brambory.

Perličky ze slohových prací 7.A

(popis obrázku, který můžete vidět po straně)

V popředí vidíme zvědavou lišku s hajného brašnou, která vytahuje spoustu buřtů.

Poté zahlédnete zajíce s bílým ocáskem, co má v ruce pušku.

Bílý jezevec popíjí lahev s rumem.

Třetí plán malíř namaloval v pozadí.

Na jeho (myslivcově) rameni je datel, který mu chce dát zobák do pravého ucha. Na sobě má zelenou vestu.

Na první plán malíř nakreslil lišku, která krade buřty z hajného brašny, na ní přihlíží straka.

Opřený o strom vedle smrku divočák napodobující spícího myslivce.

Sportovní události

- V listopadu se hrálo okrskové kolo ve fotbalu. Celkově jsme skončili 4 z 6 družstev. Naši školu reprezentovali Štěpán Urban VI.B, Jakub Lacina VI.B, Jan Moc VI.B, Martin Uher VI.B, Petr Král VII.B, David Klečák VII.B, Jiří Venkovský VI.B Jan Sivák VII.B Pavel Masopust VII.B (gólman), Albert Blažek VII.A, Vít Formánek VII.A
- Na 1. ZŠ proběhl dne 1.12.2009 turnaj ZŠ v Basketbalu. Družstvo ve složení Jakuba Vejsady (8.B), Ondřej Hrubý (8.A), Kryštof Vodička (8.A), Jakub Matějka (8.A), Radim Sivák (8.A), Petr Šumpela (8.A), Matěj Mašek (8.A), Vojtěch Dlouhý (9.A), David Svoboda (9.B), Michal Bláha (9.B), Robert Navrátil (9.B) skončilo na pěkném 5-6 místě.
- 4. 12. Se konal turnaj zákyň 8. A 9. tříd ve florbale. Družstva byla rozdělena na dvě skupiny. 1. skupina hrála na 4. ZŠ v Kolíně 2. skupina v hale Bios. Naše zákyň se do finále neprobojovaly, skončily ve 2. skupině na pátém místě.

Zápis z 3. poradního sboru ze dne 4.12.2009

Akce:	soutěž mladý Démosthenes	čtvrtek 10.12.2009
	Projektový den Vánoční tvoření	pondělí 14.12.2009
	Vánoční trhy	čtvrtek 17.12.2009
	Besídka + úklid tříd	úterý 22.12.2009

poslední vyučovací hodina (1.stupeň – končí v 11:40 hod.,
2.stupeň – končí v 12:35 hod.)

Omluva: Slíbený seriál na pokračování bude uveřejněn v Ekologickém čísle Školních novin. Číslo 4 bude zveřejněno na www.skolninoviny-3zskolin.estranky.cz nebo na web.iol.cz/3zskolin Návrhy posílejte na email: skolninoviny-3zskolin@seznam.cz